

Melding om planlegging av vindkraftverk – generelle anbefalinger til utredningsprogram

Oppdatert januar 2008

Det planlegges for tiden et stort antall vindkraftanlegg i Norge. På bakgrunn av utredningsprogram fastsatt av NVE skal de antatte konsekvensene av vindkraftanleggene beskrives.

Kunnskapen om verdier i de omsøkte områdene er ofte svært mangelfull, og det kan være vanskelig å gi konkrete råd til utredningsprogrammet.

DN gir her generelle anbefalinger om hva vi mener et utredningsprogram for vindkraftanlegg bør omfatte, basert på mange års erfaring med både meldinger og søknader om utbygging til vindkraftformål. Erfaringene tilsier at det er behov for grundig kartlegging som grunnlag for å vurdere virkninger og konsekvenser.*

1. Biologisk mangfold

Kartleggingen bør ta utgangspunkt i DN-håndbok 13 *Kartlegging av naturtyper* (<http://193.217.72.207/handbok/13/default.htm>) og DN-håndbok 11 *Viltkartlegging* (<http://intranett.dirnat.no/archive/attachments/01/05/Viltk033.pdf>) og omfatte:

- områdets naturtyper og deres økologiske funksjon
- arter enkeltvis og i økosystemet, dvs. hvilke arter forekommer til hvilke tider av året/døgnet og hvilken funksjon har området for disse ulike arters bruk av området horisontalt/vertikalt i rommet
- bestander av og hekkstatus for evt. rødlistede arter og ansvarsarter.

Konsekvenser bør vurderes av:

- arealbeslag, fragmentering, ferdsel, endringer på mikroklima/hydrologi og evt endrede bruksformer pga økt veitilgjengelighet på viktige naturtyper

FOTO: Mari Lise Sjong

- forstyrrelse, kollisjonsrisiko og barrierevirkning for hekkende fugl, fugl som bruker området og fugl som trekker gjennom området, på arts- og økosystemnivå
- direkte tap av habitat på grunn av veier og anlegg

2. Friluftsliv

Kartleggingen bør ta utgangspunkt i DN-håndbok 25 *Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder* (<http://www.dirnat.no/multimedia.ap?id=23432n>) og omfatte:

- dagens bruk av planområdet og tilgrensende områder til friluftsliv (brukergrupper, aktiviteter, årstidsvariasjoner)
- alternative områder for tilsvarende friluftsliv
- opplevelseskvaliteter i planområdet/tilgrensende områder

Konsekvenser bør vurderes av:

- direkte arealbeslag og støy for eksisterende friluftsliv i området
- endring i opplevelseskvalitet innenfor planområdet og i tilgrensende områder som er viktige for friluftsliv
- evt motorisert ferdsel på grunn av veitilgjengelighet

3. Inngrepsfrie områder

KU bør:

- tallfeste og kartfeste tapet av inngrepsfrie områder
- tallfeste og vurdere bortfallet som andel av inngrepsfritt område i kommunen/fylket/regionen/landskapsregionen

4. Områdevern

KU bør synliggjøre konsekvenser av at områder underlagt vern evt blir berørt av tiltaket. Dette gjelder områder vernet etter naturvernloven og plan- og bygningsloven, områder som er administrativt vernet og vassdrag som er varig vernet.

5. Landskap

Konsekvensutredningen bør:

- omfatte alle områder innenfor en radius på minst 10 km fra planområdet, samt spesielt viktige områder/landskaper utenfor dette.
- kartfeste i forhold til NIJOS' inndeling i landskaps- og underregioner (http://www.nijos.no/Produktinfo/Landskap/dekning_refsys_lskp.htm)
- beskrive de ulike landskapstypene
- gjøre rede for kvaliteter, særtrekk og verdier, herunder kulturlandskapsverdier

- vurdere landskapets evne til å tåle storskala inngrep
- visualisere og utarbeide synlighetskart for vindkraftverket, herunder også veier, skjæringer og fyllinger, i tråd med veileder *Visualisering av planlagte vindkraftverk* http://www.nve.no/FileArchive/441/NVE_Veileder_5_2007.pdf

6. Alternativer

Det er viktig at 0-alternativet beskrives. Videre må virkninger og konsekvenser knyttet til ulike størrelsesalternativer beskrives, herunder de høyeste turbinene.

7. Oppfølgende undersøkelser

Utredningsprogrammet skal også stille krav om at konsekvensutredningen skal omfatte en plan for oppfølgende undersøkelser.

8. Sum-virkninger

Der det er flere nærliggende anlegg - planlagte eller eksisterende - bør KU omfatte en vurdering av sum-virkninger for følgende tema:

- Landskap (inkludert visualisering)
- Friluftsliv (med fokus på alternativer)
- Biomangfold (der flere anlegg berører samme sårbare naturtype eller rødlistet art)
- Inngrepsfrie områder

** Vi gjør oppmerksom på at ikke alle punkter er like relevante i alle saker*

FOTO: Mari Lise Sjong